

A film, mint erőforrás – kell a mozi!

Közösségi médiaműhely országos program és filmmódszertani szolgáltatások a Nemzeti Művelődési Intézet szervezésében

Idén 120 éves a magyar mozgóképek, 115 éve kezdődött a magyar filmgyártás, 85 éves az első hazai gyártású hangosfilm, 75 éves a színes magyar film. A magyarok kreativitása, kezdeményező készsége nélkül a világ filmművészete talán csak egy fekete-fehér „némafilm” lenne. A fiatal generáció számára a saját élethelyzetüket dokumentáló mozgóképek önkifejezési eszköz, új népművészet, így minden adott, hogy a filmkultúra a vidéken élők és a fiatal generációk kreativitását, kompetenciáit fejlessze. Hozzájáruljon a helyi képi és mozgóképes örökség megőrzéséhez, gyarapításához, erősítse a közösségben a generációs íveket. A filmművelő értő médiafogyasztó tudatosabban örökíti át az értékeket a következő generációknak. A Nemzeti Művelődési Intézet az előbbi gondolatokból kiindulva ezért is kínálja a magyar társadalom fejlesztéséért, az identitás megőrzéséért filmmódszertani szolgáltatásait.

Kizárólag a tudásalapú, kreatív, egyéni és társas kompetenciáiban fejlett társadalom lehet versenyképes, a tudásalapú társadalom az egyetlen módja a gazdasági felemelkedésnek. Ebből a szempontból a kulturális vidékfejlesztés kitörési pont, amely egyszerre erősíti az identitást és ka-

talizálja az erőforrásokat. A közművelődés eszközei megalapozzák az esélyegyenlőséget, a kulturális javak használatának, hasznosulásának és gyarapításának lehetőségét. A kiépült intézményrendszer biztosítja a társadalom számára azt az alapvető jogot, hogy annak minden tagja a lehető legjobb körülmények között férjen hozzá – hozzáértő szakemberek közreműködésével és segítségével – a tanuláshoz, művelődéshez, hogy alakíthassa közösségeit, tegye élhetőbbé és otthonosabbá települését. Az emberi erőforrások fejlesztése, az életminőség javítása, a szellemi és anyagi gyarapodás a kulturális közvagyon társadalmiasítása nélkül – beleértve a magyar filmkultúra teljes spektrumát – nem elvégezhető feladat.

A felgyorsult világban a hagyományos egyéni kompetenciák közül a digitális kompetencia egyre nagyobb jelentőséget kap. Aki biztosan kezeli a digitális világ eszközeit, módszereit, érti a mozgóképes kultúra összefüggéseit, nagyobb biztonsággal igazodik el a világban, nagyobb eséllyel képes biztos megélhetéshez jutni, akár egy kistélepülésről is végezhet kreatívipari fejlesztést.

A Nemzeti Művelődési Intézet az eddigi módszertani innovációi mellett 2016 tavaszán, a vidékfejlesztés

céljait szolgálva elindította a „Közösségi mozi és médiaműhely – országos program a cselekvő közösségekért” című mintaprogramot, amelynek keretében 19 megye 19 helyszínén „pörögni” kezdtek a filmfelvevő kézszerűlékek. („Gyerekek, álljunk le! Előre szaladtunk, vegyük újra!” – forgatókönyvön gyakorta elhangzó rendezői megjegyzés)

Csapó 1... magyarok a moziban

Tény, hogy a Kárpát-medence kivételes filmművészeket és alkotásokat adott a világnak. A filmkultúra, a mozi élménye, a világ kulturális öröksége a magyar alkotók nélkül csak egy fekete-fehér némafilm lenne. A magyar kultúrára jellemző sokszínűség, a kreatív gondolkodás adta és adja ma is az alapot, hogy a világ filmművészetében a magyar filmek rangos helyet foglaljanak el. Ezt a nívót – elveszve a globális vizualitás virtuális terében – azonban a magyar társadalom, különösen a fiatalabb korosztály nemigen ismeri.

A mozi hajnalán és napjainkban is jelentős számú magyarországi és Magyarországról elszármazott mű-

Csapó 2... a magyarok mozija

A magyar filmszínház története 1896-ban kezdődött. Ekkor készültek az első magyar mozgóképek a millenniumi ünnepeken, és ekkor nyílt meg az első – ekkor még az úri közönség által megvetéssel szemlélt és lenézett szórakozási forma –, s később a kávéházakban gyorsan népszerűvé lett mozi. Tíz évvel később már 270 filmszínház várta a közönséget csak Budapesten. Nyíltak a vidéki mozik, amelyek között az egyik legkülönlegesebb vállalkozás Lifka Sándoré, aki 1901-ben megépítette a nyolc vagonból álló „mutatványos” szerelvényét, amely bejárta Fiumét, Csáktornyát, Ljubljánát, Bjelovart, Eszéket, s melyben 1902-ben Vukovárban, Belgrádban, Zimonyban, Újvidéken, Szabadkán, Nagyikindán, az elkövetkező 1903-ban Splitben, Pancsován, Nagybecskerekén, Versecen is moizáltak a népek.

Az első magyar mozifilm, *A táncz* 1901-ben készült. Az Uránia Tudományos Színház tetőteraszán megépített alkalmi stúdióban, valamint a Városligeti műjégpályán. Zsitkovszky Béla elismert fotóművész a maga építette filmfelvevő gépével rögzítette a Párizsi Világkiállítást is megjárta Pekár Gyula „forgatókönyvét” a tánc 3000 éves történetét bemutató képsorozatóban. A film rögzítése 1901. február 19-én kezdődött, a díszbemutatóra április 30-án került sor. Az Ausztriában és Párizsban is bemutatott film 150 előadást élt meg.

Az első magyar hangosfilmet Jávor Pál főszereplésével 1931. április 29-én kezdték el forgatni a Corvin Filmgyárban. *A kék bálványt* 1931. szeptember 25-én már be is mutatták a közönségnek. Az alkotás, amely egy birtokát elvesztő, Amerikába kívándorló, majd egy szerencsés fordulat hazatérő báró történetét mesélte el, nem nyerte meg a nézőket. Nem így a második magyar hangosfilm a *Hyppolit, a lakáj*, amelyben Kabos és Csontos Gyula vígjátéka utat lelt a si-

FORTEPAN / Kövendy Katalin adományozó - Kolozsvár, Bocskai tér (Piata Avram Iancu), a Színház szerelmese című film forgatása. (1944)

FORTEPAN / Hunnia filmgyár, a Lángok című film felvétele, a zongoránál Jávor Pál, mellette Mezey Mária. (1940)

vész és kreatív alkotó teremtette és határozta meg a vizuális művészet kétségkívül legjelentősebb formáját. Gondolhatunk a hollywoodi magyar alapító atyákra, a Paramount Pictures legendás Zukor Adolfjára, vagy a Fox Filmstúdió tulajdonosára, Friedman Vilmosra, aki az első hangos western-film atyja, vagy a legendás Warners Brothers magyar filmeseire, Kertész Mihályra, a Casablanca halhatatlan rendezőjére. Meg kell említeni Nagylóc híres fiát, a három Oscar-díjjal kitüntetett zeneszerzőt, Rózsa Miklóst, aki az egyik aranyoszobrot a felejthetetlen Ben Hur filmzenéért kapta, valamint az amerikai újhullám meghatározó operatőrét, Zsigmond Vilmost, aki a filmképi értelmezést emelte magasabb szintre.

A magyar filmtörténetben meghatározó volt a kárpátaljai születésű, kolozsvári filmgyártás-óriás, Janovics Jenő, aki 1913-tól a színház igazgatójaként irodalmi művek megfilmesítésére vállalkozott. Felejthetetlen értékeket sűrítettek celluloid szalagra a Korda fivérek – Sándor, Zoltán és Vince – akik 1919-ig az európai filmgyártás fellegrárává tették Budapestet. Olyan alkotásokkal, mint Babits Mihály, Heltai Jenő, Karinthy Frigyes szüzséi, vagy Jókai Mór „Az aranyember” című regényének filmváltozata, amelyet a Corvin Filmgyár 1918-ban forgatott le. Budapestről történt távozásuk után Kordáék meghatározói lettek az angol, osztrák és némiképp az amerikai filmgyártásnak is.

Korda Sándor Janovics kolozsvári műhelyeiben tanulta meg a filmszakmát, majd kezdetben Janovicstól megvásárolt Corvin Filmgyárban, később az általa alapított zuglói stúdióban – a későbbi Hunnia Filmstúdió – állította kamera elé a színésznagyságokat. Persze új műfaj lévén kezdetben a nemzet nagyjai, köztük Blaha Lujza sem fogadta meg Korda rendezői utasításait. Ám amikor a felvételt megtekintették, Blaháné odafordult Kordához: *„Úgy látszik, Sanyi fiam, te mégis jobban értesz ehhez a mókához, mint én... Nem jó ez így... Nem lehetne még egyszer felvenni ezeket a jeleneteket? Majd úgy játszom, ahogy te mondod...”* Korda Sándort Winston Churchill ajánlására 1942-ben lovaggá ütötték a brit filmnek tett szolgálataiért. Korda Zoltán az osztrák filmművészet meghatározójaként, majd a Hollywoodban az 1942-ben forgatott *A dzsungel könyve* című filmjével lett világhírű. A kezdetben festőművészek készülő Vince már 1939-ben, Angliában a London Films művészeti igazgatója lett. (Gajdó Tamás: *A Korda fivérek*. In: *Ütközben – Magyarországi zsidó művészek a XX. században*. <http://baderech.hjm.org.il/Article.aspx/Hu/KordaBrothers>)

FORTEPAN / Kövendy Katalin adományozó - Kolozsvár, Bocskai tér (Piata Avram Iancu), a Színház szerelmese című film forgatása. (1944)

ker felé, a közönség szívébe. A színes filmtechnika 1941-ben már Magyarországon van: az első, teljes hosszában színes magyar filmet, a Ludas Matyit 1950-ben mutatták be. (*Rendező: „Gyerekek, álljunk le! Sok a szöveg, menjen már az a film! Tessék!”*)

Csapó 3... identitás, kreativitás

A Nemzeti Művelődési Intézet a vidék megtartó erejének erősítéséért, a társadalmi megújulás elősegítéséért lehetőséget teremtett, hogy az érdeklődő fiatalok, tehetséges amatőr al-

kotók a filmkultúra megismerésével, élethelyzetük átgondolásával, és az észlelt problémák közösségi megoldásával kezdeményezzenek közös cselekvést. A „Közösségi mozi és média-műhely – országos program a cselekvő közösségekért” mintaprojekt a helyi társadalom problémáira reflektálva, helyszínenként más-más aktuális tematikát alkalmazva, a film, a filmművészet, a média eszközrendszerén keresztül segíti elő a fiatalság motiválását, filmes cselekvését. A program elsődleges célja annak tudatosítása, hogy helyi szinten, együtt, közösen képesek tenni a saját sorsukért, közös megoldásokat keresni egyéni, vagy a közösségi problémákra. A program további célja, hogy olyan cselekvő helyi közösségeket hozzon létre, melyek megismerve és értelmezve a magyar filmkultúra örökségét, lehetőséget kapnak arra, hogy alkotóképességeikre alapozva akár saját filmeket is készítsenek. Ennek érdekében hét hónapon át műhelyfoglalkozások keretében közösen ismerik meg a magyar filmművészet alkotásait és sajátítják el a filmkészítés fortélyait.

A tavasz folyamán elindult ifjúságfejlesztési mintaprogram a helyi közösséget összefogó csoportvezetők és az adott megye filmes szakembereinek együttműködésével a 13-25 év közötti fiatalokat értő nézővé, tudatos médiafogyasztóvá, alkotóközösséggé fejleszt. A találkozók során a tagok

A következő évszázadban a mozgókép – és vele a közönség is – szép pillanatokot élt meg, sírt és nevetett Bacsó Péter, Balázs Béla, Bódy Gábor, Dargay Attila, Dárday István, Ember Judit, Fábri Zoltán, Gothár Péter, Grunwalsky Ferenc, Gyarmathy Livia, Hajdu Szabolcs, Huszárik Zoltán, Jancsó Miklós, Jankovics Marcell, Makk Károly, Mészáros Márta, Sára Sándor, Szabó István, Szomjas György, Tarr Béla, Xantus János, Nemes Jeles László és még további kivételes alkotók filmjein.

FORTEPAN / Nemzetes Ferenc adományozó - Dömsöd, Soós Imre színművész helybelleikkel a Ludas Matyi című film forgatásakor. (1949)

nemcsak filmeket néznek, elemeznék és dolgoznak fel, hanem kreativitásukat közös cselekvéssé is generálhatják a helyi értékek feltárása, környezeti, természetvédelemi, épített vagy megőrzött örökség bemutatása, saját élethelyzetük, gondolataik, cselekvéseik megfilmesítése segítségével. E tevékenységen keresztül erősödik az egymáshoz és lakóhelyükhöz való kötődésük: a filmek által ismertté válnak a közösség szempontjából meghatározó értékek és azon személyek, akik a fiatalok számára példaképpé lehetnek. Kiegészítő tevékenységként a műhely tagjai feltárják a helyi dokumentumértékkel bíró filmfelvételeket, a videokazettákon, szupernyolcasokon fellelhető archív felvételeket, amelyeket digitalizálhatnak is. A mintaprojekt a Nemzeti Művelődési Intézet módszertani irodáiban dolgozó szakmai munkatársak koordinálásában, csoportonként egy ifjúságsegítő, egy filmes szakember vezetésével és mentorálásával zajlik. A helyi szintű megvalósulást a Nemzeti Művelődési Intézet szakmai támogatásával települési kulturális közfoglalkoztatott segíti, szervezi. Így az országos programban közel 80 szakember, helyszíni segítő, 150-180 fiatal vesz részt. A fejlesztési program szakmai partnere és támogatója a Magyar Művészeti Akadémia. *(Rendező: „Gyerekek, egyedül nem megy... még a film sem.”)*

Csapó 4... a film, mint trójai faló

A filmművészetre felépített, helyi, cselekvő közösségeket erősítő program, fejlesztési módszer nemcsak szórakoztat, hanem eszközt nyújt a társadalmi szövet megerősítésére, a helyben élők lokális kötődésének megőrzésére, a generációk összekötésére, de oktatási és fejlesztő programként is jól használható. A film médiumként elemi módon képes hatni a gyermek- és fiatal felnőtt korosztályra, s a mozi-élmény képes társadalmi, strukturális, közösségi változásokat létrehozni, hiszen nemcsak vizuális látványosság, hanem kifejezési, önkifejezési, hírközlési, ízlés- és gondolatformáló eszköz, amely sokoldalúsága miatt meghatározó a kultúra egészé-

FORTEPAN / Kotnyek Antal adományozó, Szegedi Erika színművész, Makk Károly: Az utolsó előtti ember c. filmjének forgatásán. (1962)

nek rendszerében. Segíti a társadalom önismeretének fejlődését: nevel, fejleszt, művel, tájékoztat és szórakoztat is egyben. A film ilyen módon egyfajta „trójai faló”, az ifjúsági közösségi mozi-hálózat pedig az eszköz. Mivel a digitális korszak fiatal korosztályainak ízlésére elemi erővel hat a vizualitás és az abban átélhető érzelmi helyzet, ezt az érzelmi helyzetet érdemes felhasználni az egyéni és társas kompetenciák fejlesztéséhez. A program nemcsak a filmek klubban történő passzív megtekintéséről szól, hanem a filmek eljuttatásáról az ifjúsági közösségekbe. A mozgóképpel átélhető valóságában mutatja meg a körülöttünk lévő világot, a társadalmi, emberi folyamatokat, hitelesen őrzi és archiválja a művelődéstörténetet. A filmművészet, a képnyelv, a technikai eszközök magabiztos használata lehetőséget ad az „Y” és „Z” generációnak, hogy új minőségű személyes élmények megélésével ne csak passzív szemlélője, hanem aktív alakítója legyen környezetének és a saját életének, életminőségének is. A fiatal generáció a Facebook és egyéb közösségi média mellett is igényli a közösségi együttléteket, a közösségi-alkotói filmklubokat. A Művelődési Intézet mintaprogramja a film élményen túl az alkotás,

a közös cselekvés élményét is megadja számukra, így a digitális korosztály a közösség kezdeményező, értékteremtő tagjává válhat. *(Rendező: „Gyerekek, most már tényleg pörögjön az a film!”)*

A mintaprogramba bevont települések: Kiskunmajsa, Pécs, Pécsbánya, Békés, Encs, Apátfalva, Vértesacsba, Mosonmagyaróvár, Nyíracsa, Heves, Szolnok, Nyergesújfaló, Somoskőújfalu, Újhartyán, Kaposvár, Nyírkércs, Paks, Répcelak, Tót-vázsony, Nemesrádó.

Csapó 5... a hálózat ereje

A mintaprogram első periódusa számtalan kedvező tapasztalatot hozott, így minden lehetőség adott, hogy a magyar filmkultúrára alapozott fejlesztési program a későbbiekben a kulturális alapellátás részévé váljon. A kiterjedt országos rendszer megteremtéséhez az aktív filmvetítési helyzet jó alkalom, a közművelődés eszközrendszere pedig megfelelő ke-

ret. A fenntarthatóság érdekében az országos filmforgalmazás megújult rendszerében egy, a magyar állam által finanszírozott nagyjátékfilm költségvetésének célzott forrásrendelésével nemcsak a filmművészeti alkotásokat lehetne közkinccsá tenni, hanem a filmet alkotó művészek is személyesen hatnának a közönségre, így is fejlesztve a tudatos médiafogyasztást és a digitális kompetenciákat. A vetítéseket követően a közönségnek módja lenne beszélgetni az alkotókkal a látott filmről, így térve vissza a társadalomfejlesztési folyamatokat támogató *filmforgalmazási* rendszerhez. Az így helyzetbe hozott filmklubok életképes működése, a szakemberek összefogása, irányítása és a Művelődési Intézet szakmai koordinációja révén a program képes lehet helyi, járási, megyei, országos és határokon átívelő ifjúsági-filmes programok, találkozók, fesztiválok, rendezvények fogadására, lebonyolítására. A klubokban készített mozgóképes, fotós, kísérleti- és dokumentumfilmes vagy összművészeti alkotásokból felmerő rendszerű fesztivál hozható létre, amely kapcsolódhat a filmes nagyrendezvényhez. A klubok alkalmasak médiaműhelyek elindítására, ahol élményszerűen lehet elsajátítani a filmmel kapcsolatos szakmai alapokat, így a pályaorientációt, a munkaerőpiacon

való elhelyezkedést is segítené a program. A vetítéseket a legkülönbözőbb helyi kulturális hagyományokhoz, a történelmi megemlékezésekhez, a kulturális eseményekhez is kapcsolni lehet, így a nemzeti, közösségi értékek a fiatalok számára is átélhetővé válhatnak. A közösségi movizás értékteremtő funkciója mellett olcsó és hatékony útja lehet a kultúráközvetítésnek, aktívan hozzájárulva a generációk közötti szakadék áthidalásához és a tradíciók interaktív, élményközpontú megéléséhez. (Rendező: „Gyerekek! Na erről beszéltek.”)

Csapó 6... kedvezményes vetítési rendszer

Szakmai szolgáltatási rendszerének keretében a Nemzeti Művelődési Intézet a kreatív ipar és a magyar vidéki társadalom kulturális alapú fejlesztéséért, valamint a mintaprogramok helyszínékként választott klubok zavartalan működése érdekében megállapodást kötött három meghatározó hazai művészfilm-forgalmazóval: az Anjou Lafayette Bt-vel, a Cirko Film Kft-vel és a Mozinet Kulturális Szolgáltató Kft-vel. A szolgáltatás keretében, folyamatosan bővülő –

jelenleg 200 filmből álló – katalógusból kedvezményes joghasználat mellett valamennyi szakmai partner, civil egyesület, egyház, oktatási és önkormányzati intézmény igényelhet kortárs filmalkotásokat a helyi, települési filmvetítésekhez. A Művelődési Intézet által nyújtott szakmai szolgáltatás keretében rövidesen a Magyar Nemzeti Digitális Archívumban (MANDA) jelenleg őrzött 1300 filmből felújított 250 kópia is hozzáférhető lesz kedvezményes joghasználati feltételekkel, illetve a Nemzeti Audiovizuális Archívum (NAVA) és az Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) archívumai is bekapcsolhatnak a fejlesztési programba. A MANDA-ban őrzött nagyjátékfilmeket túl az emblematis Balázs Béla Stúdió által gyártott kísérleti filmek és számos természetfilm, illetve a Magyar Televízió által az elmúlt évtizedekben saját gyártásban létrejött alkotások – gyermek, ifjúsági filmek – is vetíthetővé válnak a jelenleg filmszínházi eszközökkel nem rendelkező települési színterekben is. A Művelődési Intézet a hazai filmkincs közhasznúsítása mellett a legnagyobb amerikai tulajdonú, nemzetközi filmforgalmazási szabadalmi jogokat birtokló és képviselő szervezet közel ezer filmgyártója, filmforgalmazója által forgalmazott több tízezer film jogtiszta felhasználását is elő kívánja segíteni a jövőben.

A kulturális alapellátás részévé vált mintaprogram és a Művelődési Intézet filmszakmai szolgáltatásai révén a kistelepülések számára egy speciális ablak nyílik a világra, a filmművészetre, mely képes alternatívát is kínálni a bulvár képi világával szemben. Az értő, médiakritikus nézővé nevelés a programba bevont fiataloknak új eszközöket ad az önkifejezésre, távlatokat nyújt egyéni életpályájukhoz, hozzájárul az egészséges önbecsülés kialakulásához, a személyiség közösségben való meghatározásához. Ha a program révén a következő évtizedekben egy filmet értő felnövő generációból újabb – akár világhírű – alkotók lépnek elő, akkor a magyar filmnek nemcsak veretes múltja, hanem szép holnapja is lesz. (Rendező: „Gyerekek! Most befejeztük, menjünk a büfébe.”)

A filmfelvétellel képes mobiltelefon által válhatott kortárs népművészetté a film – Közösségi mozi és médiaműhely forgatás Hartyándi Jenő filmes szakember vezetésével

Az idő misztikus manipulációja

A Komárom-Esztergom megyében megvalósuló Közösségi mozi és médiaműhely foglalkozásain a nesz-mélyi Launai Miklós Református Iskola diákjai vesznek részt. Az alapfokú művészetoktatási intézményben zajló programon – a filmes szakmával kapcsolatos elméleti tudnivalók elsajátítása mellett – a fiataloknak többször nyílt már lehetősége a filmkészítés gyakorlati részének kipróbálására, közös gondolkodásra, kreativitásuk, ötleteik hasznosítására. A nemegyszer azonnal kézzelfoghatóvá váló eredményekkel járó alkotótevékenység, az annak során esetlegesen felmerülő hibák korrigálása, az újszerű situációk mind-mind különleges élményt jelentenek a résztvevők számára.

Első alkalommal a sokszínű programot kínáló Mediawave Nemzetközi Film és Zenei Együttlét idei rendezvényére látogatott el a csapat. A nemzetközi fesztiválon régi filmtechnikai eszközöket láthattak, de kiállításon, filmvetítésen és egy zenei workshopon is részt vehettek. A helyszínen figyelemmel kísérelhették, mi zajlik egy forgatáson, emellett filmes műhelyben jártak, megismerkedtek a vágás technikai részleteivel – ezekről a helyzetekről, tapasztalatokról utólag is beszéltek, a különféleképpen kivitelezett ötletek elgondolkodtatták őket.

Ismerkedés a kamerával – Közösségi mozi és médiaműhely foglalkozás

A következő alkalommal a fiatalok a filmes eszközök kipróbálása során további újszerű élményekkel gazdagodtak. Egy autóból mobiltelefonnal felvett, később elkészített öninterjúhoz háttérként szolgáló képsor rögzítésével bepillantást nyertek a gondolkodtatás, az idő manipulálásának technikáiba, abba, hogy a filmben nem minden élő és egyszerre történik.

A Nesz-mély határában lévő – ma táborhelyként, diákszállóként funkcionáló – egykori apácázárda többszintes, hosszú folyosós épülete, mint forgatási helyszín többórás bejárása, megtekintése különösen inspiráló hatású volt – a falu e jellegzetes helyének üressége, elhagyatottsága a diákoknak azonnal egy misztikus filmet juttatott az eszébe. Az először a foglalkozásvezetők által megadott 5-8 perces vicces jelenetek, a semmiből kinyúló kéz, hirtelen becsapó ajtó, az ágyon ugrálás gyerekekre ripakodó házvezetőnő felvétele után további, saját ötletek is születtek, amelyek közös továbbgondolása a program végére elkészítendő kisfilm végleges témája is.

A megyei módszertani mintakísérletről szóló összefoglalót és fotókat Nádasi Dóra készítette.

Hamala

A Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém Megyei Irodája a Tótvázsonyi Ifjúsági Egyesülettel karöltve áprilisban indította el a Közösségi mozi és médiaműhely ifjúsági közösségfejlesztő mintaprogramot, Tótvázsonyi

Filmműhely azaz FILM (Filmkészítési Intuitív-vagyimi Látásmódfejlesztő Mozinézési) Klub néven – számol be Szendrei Szilárd, a filmprogram vezetője a helyi tapasztalatokról. *A tótvázsonyi fiatalok számára nem volt teljesen új a filmes tevékenység: három évvel ezelőtt „Őrizd meg a csodát – sváb-székely nemzetközi hagyománygyűjtő program” keretében mozgóképen rögzítették a kulturális örökséget. A Nemzeti Művelődési Intézet által kezdeményezett filmklubos mintaprogram mégis új megközelítést, új módszertani megoldásokat kívánt a foglalkozások tervezésében: arra kellett rávenni a fiatalokat, hogy saját ötleteik, gondolataik megfogalmazása által mozgóképes megoldásokkal is kifejezzék érzéseiket. Kezdetben nem volt könnyű a kreativitás előcsalogatása, ilyen feladatot még nem kellett megoldani a jövő filmeseinek. Láttak számos képi megoldási módot, filmet, filmötletet, de az ötletroham mégsem jött magától, a fiatalok életét befolyásoló vizuális kliséktől nehéz elszakadni – már-már úgy tűnt, nagyot vállaltunk. Aztán néhány filmklubozás után este kilenckor megszörrént a telefonom. Nik, az egyik fiatal írt rám: „Szia. Van egy ötletem a filmes projekthez. Lehet, hogy koppintás, de szerintem vicces is lehet a végén, és talán annyira nem is nehéz elkészíteni a videó(ka)t. Írd be azt youtube-ra, hogy hamala. Egy hete ezt nézem és kívülről fújom, tetszik és másnak is bejöhethet.” Siettem a gép elé, hogy lássam, mire gondol. Remek ötlet, kisgyerekekkel beszélgetős filmek készítése a hamala. Igen, elindult! Megnyertük a fiatalokat, készülhet a film.*

BRETUS IMRE pedagógiai, közművelődési, kommunikációs tanulmányait követően közművelődési munkáját 1992-ben Tiszakécskén kezdte, majd Csömörön volt intézményvezető. 2014-ben a Ferencvárosban vett részt a közművelődési intézményrendszer kommunikációs, pályázati és közművelődési munkájának újrászervezésében. 1997-től tapasztalatokat szerzett az üzleti világban, majd olyan országos projektek tervezését és megvalósítását irányította, amelyek a közösségfejlesztés, a különböző kulturális területek és az üzleti mecenatúra egymást erősítő hatásait innoválták, alkalmazták. Kutatás- és projektvezetője, kurátora volt számos művészeti, képzőművészeti, CSR, társadalomfejlesztési és a környezettudatosságot erősítő fejlesztési programnak. Jelenleg a Nemzeti Művelődési Intézet Stratégiai Fejlesztési Főosztályának vezetője.

BERKE ZSANETT a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karon végzett mint andragógus és kulturális mediátor. Többek között Élőkönyvtár témában végzett kutatásokat Szegeden. Jelenleg a Nemzeti Művelődési Intézet Szakmai Módszertani Főosztály Módszertani Fejlesztési Osztályán segíti az országos hálózat koordinációját, mint szakmai módszertani referens.